

بررسی جذب ترکیب گوگردی دی بنزوتیوفن با استفاده از نانو جاذب UVM-7@ZIF-8 در فاز مایع در دمای محیط

راحله سعیدی راد^۱، منصور بزمی^{۲*}، علیمراد رشیدی^۳ و سعید تقوایی گنجعلی^۱

۱-دانشکده شیمی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، ایران

۲- حوزه معاونت فناوری و روابط بین الملل، پژوهشگاه صنعت نفت، تهران، ایران

۳- مرکز تحقیقات نانوفناوری، پژوهشگاه صنعت نفت، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۹۶/۷/۲۱ تاریخ پذیرش: ۹۶/۷/۲۷

چکیده

در این تحقیق، نانو جاذب هیبریدی UVM-7@ZIF-8 به روش هیدروترمال سنتر شده و کارایی آن برای حذف ترکیب گوگردی دی بنزوتیوفن در فاز مایع در دمای محیط بررسی شده است. برای مطالعه بازده و ظرفیت حذف دی بنزوتیوفن توسط نانو جاذب، فاکتورهای مختلفی همچون مقدار جاذب، زمان و گزینش‌پذیری نسبت به ترکیب آروماتیک نفتالن بررسی شده است. بر طبق نتایج به دست آمده، نانو جاذب UVM-7@ZIF-8 بازده عالی، گزینش‌پذیری بالا و قابلیت بازیافت خوبی از خود برای حذف دی بنزوتیوفن تحت شرایط ملایم واکنش تا چهار مرحله نشان داده است. به علاوه، حذف دی بنزوتیوفن با حداقل جذب mgS/g ۲۹۹/۲ برای UVM-7@ZIF-8 گزارش شده است. بر طبق نتایج به دست آمده از گزینش‌پذیری بالای جاذب و عدم وجود برهم‌کنش‌های $\pi-\pi$ -نتیجه‌گیری شده است که حضور مکان‌های غیراشباع حول مراکز فلزی باعث فرآیند گوگردزدایی جذبی است. برای بررسی بیشتر مکانیسم جذب از نمونه‌ها پس از قرار گرفتن در معرض DBT، آنالیزهای XRD و FT-IR گرفته شد.

کلمات کلیدی: نانو جاذب، گزینش‌پذیری، دی بنزوتیوفن، سولفور زدائی، چارچوب‌های فلزی-آلی

و یا مایع به SO_x تبدیل شوند [۲] و به عنوان پیش ماده باران‌های اسیدی وارد محیط زیست شوند؛ بنابراین، سولفورزدایی سوخت‌ها با توجه به مقررات سازمان‌های حفاظت از محیط زیست ضروری است.

مقدمه

در حال حاضر حذف گوگرد از سوخت‌های گاز یا مایع، یکی از مهم‌ترین وظایف صنعت پالایش نفت است [۱]. ترکیبات گوگردی از جمله مرکاپتان‌ها، تیوفن‌ها و سولفیدها می‌توانند در طی احتراق گاز

مساحت سطح بالا برای جذب ترکیبات گوگردی مناسب است.

در ادامه تحقیقات صورت گرفته به منظور تغییر در مورفولوژی و بهبود خواص ZIF-8 در جذب ترکیبات گوگردی با استفاده از ساختارهای مزوپورسیلیکاتی [۱۷]، در پژوهش حاضر از بهترین جاذب هیریدی جدید سنتز شده UVM-7@ZIF-8، برای حذف دی بنزوتیوفن در فاز مایع که طبق روش هیدروترمال سنتز شده، استفاده شده است. برای مطالعه بازده و ظرفیت حذف دی بنزوتیوفن با استفاده از جاذب و زمان جذب برسی شده‌اند. همچنین، گزینش پذیری خوب UVM-7@ZIF-8 نسبت به نفتالن (NA) بیانگر جذب در مراکز غیراشباع حول فلز Zn است. بر طبق نتایج به دست آمده، UVM-7@ZIF-8 بازده عالی و قابلیت بازیافت خوبی از خود برای حذف دی بنزوتیوفن تحت شرایط ملایم واکنش نشان داده است.

بخش تجربی

مواد اولیه و مشخصات دستگاه‌ها

مواد اولیه مورد نیاز برای سنتز نانو جاذب‌ها شامل، نیترات روی هگزاہیدرات ($Zn(NO_3)_2 \cdot 6H_2O$)، ۲-متیل ایمیدازول، N-بوتیل آمین، ستیل تری متیل آمونیوم بر ماید، تتراتیل ارتوسیلیکات، تری اتانول آمین، ترکیب گوگردی دی بنزوتیوفن، همچنین نفتالن و نرمال اکتان، همگی از شرکت مرک آلمان خریداری شده‌اند.

1. Hydrodesulfurization
2. Biodesulfurization
3. Adsorption Desulfurization
4. Extractive Desulfurization
5. Oxidative Desulfurization
6. Metal–organic Frameworks
7. Zeolitic Imidazolate Frameworks

روش‌های مختلف فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی به منظور حذف ناخالصی‌های گوگردی از ترکیبات نفتی مورد بررسی قرار گرفته‌اند که شامل گوگردزدایی هیدروژنی (HDS)^۱، گوگردزدایی زیستی (BDS)^۲، گوگردزدایی جذبی (ADS)^۳، گوگردزدایی استخراجی (EDS)^۴ و گوگردزدایی اکسایشی (ODS)^۵ هستند [۳-۵]. از میان این روش‌های مختلف، فرآیند انتخابی ADS عمده‌اند به دلیل مصرف انرژی و هزینه‌های کم و راندمان بالا به عنوان یک رویکرد مناسب برای گوگردزدایی مورد توجه قرار گرفته است [۶-۱۰]. برخلاف سایر تکنیک‌های سنتز مانند HDS و ODS، فرآیند ADS محدود به دما و فشار بالا نیست، همچنین فرآیند ADS قادر به جذب ترکیبات گوگردی آروماتیک به صورت انتخابی و در شرایط ملایم است؛ بنابراین در سال‌های اخیر تلاش‌های بسیاری برای ایجاد ترکیبات مختلف متخلخل، مانند سیلیکا و آلومینا، کربن فعال، گرافن و چارچوب‌های فلزی-آلی (MOFs)^۶ صورت گرفته است [۱۱ و ۱۲] که از بین جاذب‌های کارآمد، MOF‌ها به علت ظرفیت جذب بالای آن‌ها که ناشی از پایداری حرارتی و شیمیایی مناسب، موضع‌های فعال فلزی در چارچوب‌های کریستالی، حفره‌ها و کانال‌های منظم، مساحت سطح بالا، امکان طراحی ساختارهایی با ویژگی‌های شیمیایی و فیزیکی مورد نظر در طیف گسترده و همچنین سنتز آسان، بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند [۱۳ و ۱۴]. در مقایسه با دیگر چارچوب‌های فلزی-آلی، چارچوب‌های فلزی-آلی شبه زئولیتی (ZIFs)^۷ پایداری شیمیایی و گرمایی بهتری را از خود نشان می‌دهند [۱۵] که آن‌ها را به عنوان گزینه مناسبی برای کاربردهای متنوع نظری ذخیره گاز، جداسازی، کاتالیست، سنسور شیمیایی و غیره معرفی می‌شوند [۱۶]. به طور خاص، چارچوب ZIF-8 یکی از انواع ZIF‌ها است که علاوه بر پایداری حرارتی و شیمیایی مناسب، به علت وجود موضع‌های فعال فلز روی و عامل اتصال دهنده ۲-متیل ایمیدازول و همچنین

محتويات آن توسط قيف بوخر صاف و سپس توسط آب و اتانول با استفاده از سانتريفيوز شسته شد. رسوب به دست آمده در آون خلا در دماي ۱۲۰°C طی ۲۴ hr خشک گردید.

سنتز UVM-7

۱۶۰/۹ g TEOS بدهمراه ۶۴/۱ g تترا اتيل ارتو سيليکات در دماي ۱۴۰°C حرارت داده و پس از تك فازی شدن محلول دما تا ۹۰°C پايين آورده شد سپس ۲۸ g گاز نيتروژن با سرعت ۱۰ °C/min و آناليز FT-IR برای تشخيص گروههای عاملی بهوسيله دستگاه Perkin Elmer-Spectrum 65 گرفته شد.

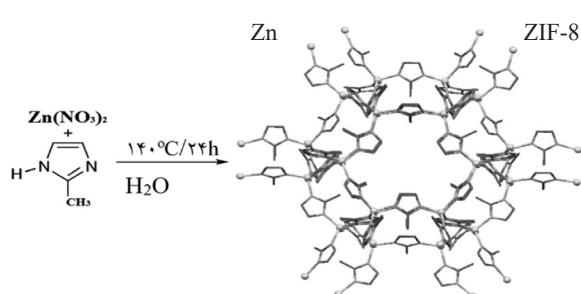
تنهیه ZIF-8 با استفاده از روش ارائه شده توسط وانگ و همكارانش [۱۸] (روش هيدروترمال) انجام شد، شکل ۱ واکنش کلی سنتز ZIF-8 را نشان می‌دهد.

روش سنتز ZIF-8

در حال همزدن اضافه شد بعد از يکنواخت شدن نمونه ۵۰۰ cc آب به آرامی به آن اضافه شد (رسوب سفید رنگ تشکيل شد). سپس به مدت ۴ hr در دماي محیط عملیات پیر سازی صورت گرفته و نمونه توسط قيف بوخر صاف گردید و رسوب حاصل با آب و استون شسته شد سپس در آون در دماي ۷۰°C خشک شد. به منظور حذف قالب ۶۰۰°C مصرفی از ساختار نمونه در کوره با دماي ۶۰۰°C به مدت ۶ hr کلسيمه شد [۱۹].

سنتز UVM-7@ZIF-8

برطبق روش سنتز شده در [۱۷]، ۴/۵۳ g نيترات روی (Zn(NO₃)₂.4H₂O) به همراه ۲ g UVM-7 در ۴۵ cc آب دی‌يونيزه در بشر A حل شد. در بشر B مقدار ۵/۶۹ g ۲-متيل ايميدازول در ۳۵ cc آب دی‌يونيزه در دماي ۵۵°C تحت همزدن مغناطيسي حل شد. سپس محلول بشر B به بشر A اضافه شد و تا رسيدن به ۱۰ pH قطره قطره به واکنش N-بوتيل آمين اضافه گردید. در نهايit کل مخلوط به اتوکلاو با حجم ۲۵۰ cc منتقل شده و به مدت ۲۴ hr در آون با دماي ۱۲۰°C قرار داده شد. بعد از سرد شدن اتوکلاو در دماي ۱۰۰°C طی ۱۲ hr خشک گردید.

شکل ۱ شماتی کلی واکنش سنتز ZIF-8

در اين روش از حلal قطبی آب در اتوکلاو تحت فشار ايجاد شده در دماي ۱۴۰ °C استفاده شد. ۴/۵۳ g نيترات روی (Zn(NO₃)₂.6H₂O) در ۳۷/۵ cc آب دی‌يونيزه در بشر A حل شد. در بشر B مقدار ۵/۶۹ g ۲-متيل ايميدازول در ۳۷/۵ cc آب دی‌يونيزه در دماي ۵۵°C تحت همزدن مغناطيسي حل گردید. سپس محلول B به A اضافه شد و تا رسيدن به ۱۰ pH قطره قطره به واکنش N-بوتيل آمين اضافه شد. در نهايit کل مخلوط به اتوکلاو با حجم ۱۵۰ cc منتقل و به مدت ۲۴ hr در آون با دماي ۱۴۰°C قرار داده شد. بعد از سرد شدن اتوکلاو در دماي محیط

اندازه‌گیری شد و با توجه به مقادیر به دست آمده مقادیر ظرفیت جذب گوگرد جاذب‌ها محاسبه شد.

بحث و نتایج

نانو جاذب UVM-7@ZIF-8 مطابق روش‌های ارائه شده در بخش تجربی سنتر شد. بررسی ویژگی‌های UVM-7@ZIF-8 ساختاری و ریختشناسی نانو جاذب مطابق نتایج به دست آمده از تصاویر FE-SEM و آنالیزهای XRD و FT-IR به طور کامل در مرجع [۱۷] ذکر شده است. در مطالعه حاضر، عملکرد جاذب‌های سنتر شده به منظور بررسی جذب دی بنزوتیوفن توسط سیستم جذب ناپیوسته مورد آزمون قرار داده شدند که نتایج در ادامه آورده شده است. با توجه به نتایج آنالیز BET ارائه شده در [۱۷]، ایزوترم‌های UVM-7، ZIF-8، N₂ در نمونه‌های جذب و واجذب در نمونه IV بهترتب از نوع I و در نمونه ۷@ZIF-8، UVM-7@ZIF-8، در P/P₀ بالا از نوع I و در P/P₀ پایین از نوع IV است. همچنین مساحت سطح BET آن‌ها بهترتب ۱۸/۱۶، ۸۹/۹۶، ۹۲/۹۴ ایزومتری و m²/g و مجموع حجم حفرات بهترتب ۹۳/۷۲۳ و cm³/g است. لازم به ذکر است که نانو هیبرید UVM-7@ZIF-8 دارای مساحت سطح مابین ZIF-8 و UVM-7 هستند. توجه به این نکته که این مقادیر در محدوده مواد اولیه به کار گرفته شده در سنتر نانو هیبریدهای برپایه مزوپور سیلیکاتی بیانگر احتمال پرشدگی جزئی مزوپور و رشد کریستال‌های ZIF-8 روی سطح UVM-7 است. اندازه حفره نانوهیبرید سنتر شده به دلیل پرشدگی جزئی مزوپورها توسط ذرات ZIF-8 تا حدی کاهش می‌یابد، با این وجود نانوهیبرید سنتر شده دارای پیک‌های اندازه حفره هر دو ترکیب ZIF-8 و UVM-7 می‌باشد

اثایر مقدار جرم جاذب بر کارایی حذف دی بنزوتیوفن (DBT)

مقدار جاذب فاکتور مهمی در فرآیند جذب سطحی است، چرا که تعیین‌کننده میزان جذب و نیز اقتصاد فرآیند است.

آزمایش‌های جذب در سیستم ناپیوسته

به منظور بررسی خواص جذبی نمونه‌های سنتر شده در آزمایش‌های ناپیوسته، ۵۰ cc محلول با غلظت مشخص، در بالن ۱۰۰ cc ریخته شد. برای هم زدن مخلوط و نیز کنترل دما، بالن در حمام روغن روی هیتر استیrer قرار داده شد. دمای جذب در تمامی آزمایشات در دمای محیط (۲۵°C) تنظیم گردید. سپس، مقدار مشخصی از جاذب به محلول اضافه شده و در فواصل زمانی نمونه‌گیری از محلول صورت گرفت. در نهایت میزان گوگرد باقی‌مانده در نمونه‌ها با استفاده از دستگاه پتانسیومتر، اندازه‌گیری گردید. زمانی که غلظت گوگرد در محلول با گذر زمان تغییر نکرده و تقریباً ثابت شود، فرآیند به حالت تعادل رسیده و متوقف می‌شود. در سیستم ناپیوسته اثر پارامترهای مقدار جاذب استفاده شده و زمان جذب همچنین گرینش‌پذیری جاذب نسبت به نفتالن مورد بررسی قرار گرفتند که در ادامه شرایط آزمایش‌ها توضیح داده خواهد شد.

بررسی مقدار جاذب بر جذب دی بنزوتیوفن

برای بررسی تأثیر میزان جاذب در فرآیند جذب، به بالن ۱۰۰ cc حاوی ۵۰ م محلول دی بنزوتیوفن با غلظت ۱۰۰۰ ppm در طی ۱۲۰ min، مقادیر ۰/۵، ۰/۲، ۰/۰۵ و ۰/۰۱ g از UVM-7@ZIF-8 و ZIF-8 اضافه شد، این آزمایش‌ها در دمای محیط و شرایط کاملاً مشابه انجام شد. با توجه به مقادیر ظرفیت جذب در جاذب‌های سنتر شده مقدار بهینه مشخص شد.

بررسی زمان در جذب دی بنزوتیوفن

برای بررسی تأثیر زمان در فرآیند جذب، ۱ g از جاذب‌های UVM-7@ZIF-8 و ZIF-8 به UVM-7@ZIF-8، بالن‌های جدا منتقل شد سپس ۵۰ cc از محلول ۱۰۰۰ ppm دی بنزوتیوفن به بالن‌ها اضافه شد و در دمای محیط و شرایط کاملاً مشابه تحت همزن مغناطیسی هم‌زده شدند، در فواصل زمانی نمونه‌گیری از محلول صورت گرفت و توسط دستگاه پتانسیومتر مقدار گوگرد موجود در محلول

ZIF-8، UVM-7@ZIF-8 و UVM-7 کارایی جذب در زمان‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفت. همانطور که در شکل ۲ دیده می‌شود، بازده جذب DBT روی ZIF-8 بالاتر از سایر جاذب‌ها است. علاوه‌بر این، $\%_{\text{DBT}}$ از UVM-7@ZIF-8 روی DBT در طی ۹۰ min جذب شده، که نشان می‌دهد UVM-7@ZIF-8 قادر به جذب DBT در یک مدت زمان نسبی کوتاه‌تر با کارایی جذب بالا است. علاوه‌بر این، نقطه تعادل جذب در حدود ۱۲۰ min برای تمام جاذب‌ها به دست آمد.

به منظور تعیین ظرفیت جذب که بیانگر کارایی جاذب بوده و معیاری برای مقایسه عملکرد جاذب‌های مختلف است، ظرفیت جذب جاذب، از اختلاف میزان اولیه و نهایی گوگرد در محلول (یا همان میزان گوگرد جذب شده توسط جاذب) بر مقدار جاذب استفاده شده، مطابق با رابطه ۱ محاسبه می‌شود [۲۰].

$$q_t = (C_0 V_0 - C_t V_t) / m \quad (1)$$

که در آن، q_t ظرفیت جذب جاذب در هر لحظه V_t ، (mg/L)، C_0 غلظت اولیه گوگرد در محلول (mg/g)، V_0 حجم اولیه محلول (mL)، C_t غلظت گوگرد در محلول در هر لحظه (mg/L)، m جرم جاذب (g) هستند. ظرفیت جذب گوگرد ZIF-8، UVM-7@ZIF-8 و UVM-7 به ترتیب $299/2$ mgS/g، $115/8$ و $90/8$ به دست آمد.

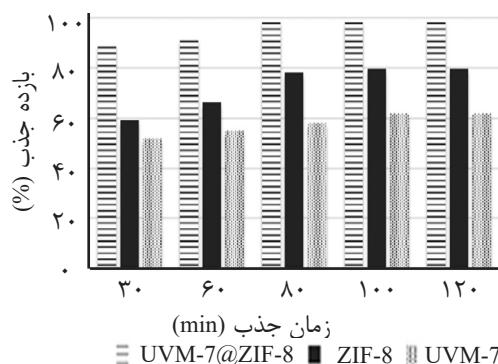
برای یافتن مقدار بهینه جاذب در فرآیند حذف دی بنزوتیوفن، آزمایش‌های جذب با مقادیر مختلف جاذب انجام شد. برای این منظور مقادیر $0/2$ تا $2 g$ از UVM-7@ZIF-8، UVM-7 و ZIF-8 استفاده شده است. همان‌طور که در جدول ۱ نشان داده شده است، افزایش میزان جاذب‌ها تا $1 g$ منجر به حذف $\%_{\text{DBT}}$ از نرمال اکتان با راندمان $61/8$ ، $77/7$ و $79/4$ به ترتیب برای UVM-7@ZIF-8، UVM-7 و ZIF-8 در 1000 ppm در 50 cc دی بنزوتیوفن با غلظت اولیه 120 min طی شده است. تحت شرایط واکنش مشابه، افزایش مقدار جاذب‌ها تا $2 g$ ، حذف گوگرد به‌طور قابل توجهی افزایش نمی‌یابد. از این‌رو، مقدار $1 g$ به عنوان مناسب‌ترین مقدار جاذب‌های آماده شده در تمام آزمایش‌های حذف انتخاب شده است.

جدول ۱ تاثیر مقدار جرم جاذب بر کارایی حذف دی بنزوتیوفن (DBT)

ظرفیت جذب گوگرد (%)			مقدار جاذب (gr)
UVM-7@ZIF-8	UVM-7	ZIF-8	
۷۶/۴۵	۲۴/۸۰	۳۹/۴۸	۰/۲
۹۱/۲۷	۴۷/۶۱	۶۹/۱۲	۰/۵
۹۸/۴۱	۶۱/۸۲	۷۹/۷۳	۱/۰
۹۸/۵۴	۶۲/۴۸	۷۹/۹۷	۲/۰

تأثیر زمان بر عملکرد جذب DBT

برای مقایسه بازده جذب DBT روی جاذب‌های

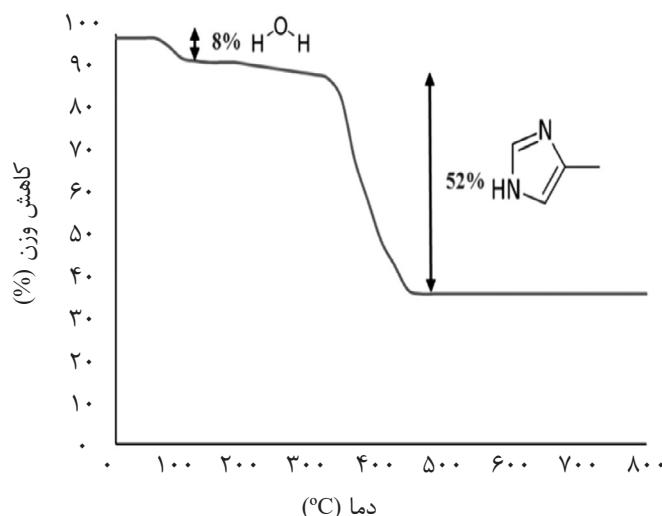

شکل ۲ بازده جذب DBT روی جاذب‌های ZIF-8، UVM-7@ZIF-8 و UVM-7

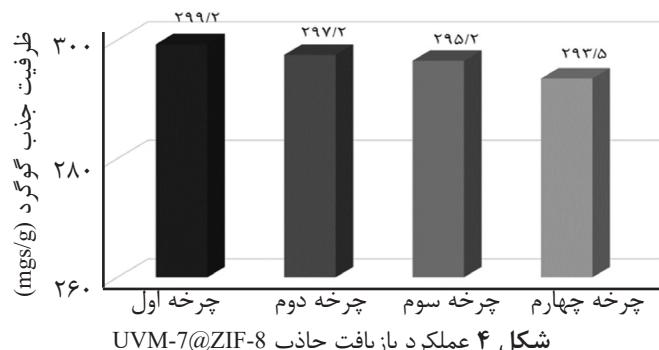
۵۲٪ در مرحله دوم (حدود 350°C) به حذف محتوای آلی، یعنی عامل اتصال دهنده ۲-متیل ایمیدازول در ساختار ZIF-8 مربوط است. همان‌طور که در شکل ۳ نشان داده شده است، هیبرید دارای پایداری حرارتی خوب زیر دمای 350°C است. در این کار بازیافت هیبرید تحت جریان N_2 در دمای 150°C به مدت ۳ hr و سپس در آون خلا در دمای 100°C به مدت ۳ hr صورت گرفت که در این دما کاهش وزن چشم‌گیری مشاهده نشده و جاذب پایدار مانده است. برای بررسی عملکرد بازیافت جاذب، چرخه واکنش جذب طی چهار مرحله تکرار شد که نتایج در شکل ۴ آورده شده است و ظرفیت گوگرد پس از چهار دوره واکنش حدوداً $293/5 \text{ mgS/g}$ به دست آمد که نشان دهنده پایداری و قابل بازیافت بودن جاذب سنتز شده است.

ارزیابی عملکرد بازیافت جاذب UVM-7@ZIF-8

با توجه به حفاظت از محیط زیست و هزینه‌های عملیاتی، بازدهی هیبریدها برای جذب ترکیب گوگردی مجدد، مورد بررسی قرار گرفت. همان‌طور که انتظار می‌رفت، هیبریدها چندین بار قبل از اینکه به‌طور کامل غیرفعال شوند، قابل بازیافت هستند. آنالیز تجزیه گرما وزنی، به منظور مطالعه پایداری حرارتی جاذب استفاده شده است، منحنی بر طبق محدوده‌های کاهش وزن، به نواحی مختلفی تقسیم شده است. برای بهینه‌سازی دمای بازیافت، تجزیه گرما-وزنی (TGA) بر روی جاذب UVM-7@ZIF-8 انجام شد. همان‌طور که در شکل ۳ نشان داده شده است، کاهش وزن حدود ۸٪ در مرحله اول به‌طور عمده مربوط به از دست دادن رطوبت یا حلal موجود در ساختار متخلخل جاذب است (حدود 100°C) و همچنین کاهش وزن حدود

شکل ۳ منحنی TGA مربوط به [۱۷] UVM-7@ZIF-8

شکل ۴ عملکرد بازیافت جاذب UVM-7@ZIF-8

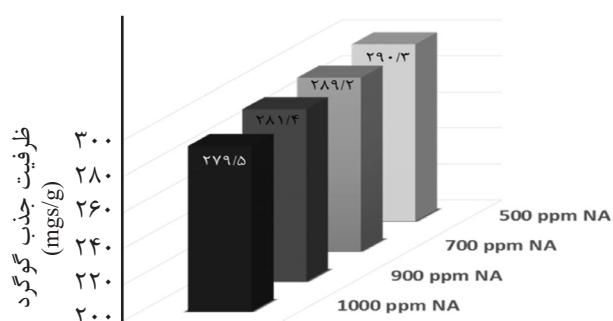
نرمال اکتان، از جاذب حذف کرد، روند بازسازی نیاز به بازیافت با درجه حرارت بالا و عبور گاز نیتروژن از روی جاذب دارد. این مشاهده با نتایج برهمکنش‌های قوی بین جاذب و DBT سازگار است. برای بررسی بیشتر مکانیسم جذب از نمونه‌ها پس از قرار گرفتن در معرض DBT، آنالیزهای XRD و FT-IR گرفته شد. شکل ۶، الگوهای XRD نمونه‌ها قبل و بعد از قرار گرفتن در معرض DBT را نشان می‌دهد. همان طور که مشخص است، الگوهای XRD نمونه‌ها، پس از استفاده از آن‌ها تغیری تغییری نکردند که نشان‌دهنده ساختار محافظت شده جاذب با توجه به جذب فیزیکی DBT است و کاهش نسبی مشاهده شده در شدت پیک‌ها در نمونه‌ها پس از جذب، وقوع برهمکنش‌های شیمیایی با سهم کمتر در مکانیسم جذب DBT را نشان می‌دهد.

آزمون‌های گزینش‌پذیری

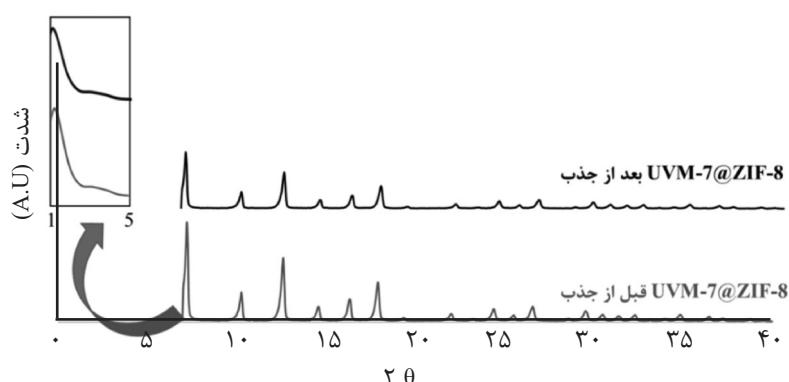
برای ارزیابی گزینش‌پذیری جاذب نسبت به DBT، غلظت‌های مختلف ترکیب آروماتیک نفتالن در محدوده ۵۰۰ ppm تا ۱۰۰۰ ppm به حلال نرمال اکтан تحت شرایط بهینه جذب اضافه شده است. نتایج نشان‌دهنده کاهش جزئی (حدود ۲/۵٪) در ظرفیت جذب گوگرد جاذب با افزودن NA بوده است (شکل ۵). این نتایج بیانگر این موضوع است که برهمکنش‌های $\pi-\pi$ بین عامل‌های اتصال‌دهنده آلى جاذب و حلقه آروماتیک DBT مسئول فرآیند جذب نیستند و بخش عمده جذب توسط موضع‌های غیراشباع حول مرکز فلز Zn صورت می‌گیرد.

مکانیسم جذب

DBT جذب شده را نمی‌توان تنها با شستشو توسط

شکل ۵ ظرفیت جذب DBT در حضور غلظت‌های مختلف ترکیب آروماتیک نفتالن

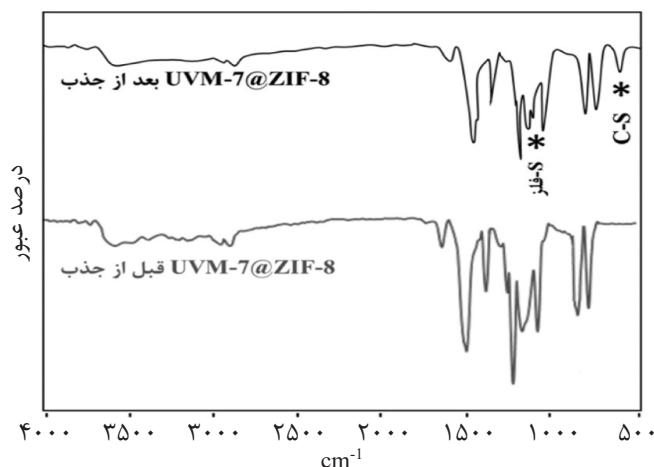

شکل ۶ الگوهای XRD مربوط به نمونه UVM-7@ZIF-8 قبل و بعد از جذب DBT

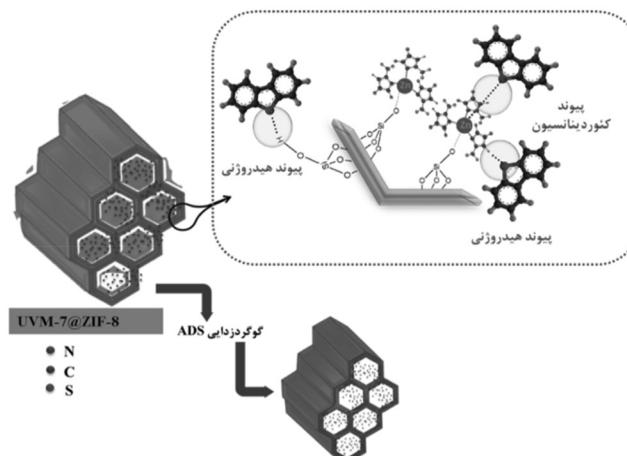
به دام افتادن ترکیب گوگردی در ساختار دو حفره‌ای جاذب هیبریدی UVM-7@ZIF-8 [۱۷] مکانیسم پیشنهادی براساس دو نوع برهم‌کنش کثوردینانسی و هیدروژنی برای حذف DBT با استفاده از UVM-7@ZIF-8 در شکل ۸ نشان داده شده است. برهم‌کنش کثوردینانسی نشان داده شده در شکل ۸ مابین اتم گوگرد در ترکیب دی بنزوتیوفن و موضع‌های فلزی Zn در جاذب رخ می‌دهد. این در حالی است که برهم‌کنش‌های هیدروژنی شامل تعامل‌های اتم گوگرد در ترکیب دی بنزوتیوفن و هیدروژن‌های گروه هیدورکسیل در ساختار سیلیکاتی و هیدروژن‌های ایمیدازول در ساختار ZIF-8 است.

به منظور بررسی بیشتر نتایج FT-IR قبل و بعد از جذب DBT در شکل ۷ آورده شده است. پیک‌های جدید ارتعاشی کششی M-S که در ناحیه حدود 1110 cm^{-1} پس از جذب ظاهر شدند [۲۱]، نشان دهنده برهم‌کنش‌های فلزات غیر اشباع با مولکول‌های DBT از طریق جفت الکترون تنها برروی اتم گوگرد است [۲۲]. همچنین پیک ارتعاشی C-S در طول موج‌های حدود 700 cm^{-1} حضور مولکول‌های DBT را پس از جذب نشان می‌دهد.

براساس نتایج به‌دست آمده از بازیافت جاذب و عدم حضور برهم‌کنش‌های شیمیایی $\pi-\pi$ با توجه به گزینش‌پذیری جاذب نسبت به نفتالن و بررسی طیف‌های FT-IR بعد از جذب و همچنین احتمال

شکل ۷ طیف‌های FT-IR مربوط به UVM-7@ZIF-8 قبل و بعد از جذب DBT

شکل ۸ نمای شماتیک از مکانیسم پیشنهادی برای حذف DBT با استفاده از UVM-7@ZIF-8

در مکانیسم جذب توسط UVM-7@ZIF-8 ذکر شده است. بازیافت ۹۶/۵٪ در جذب دی بنزوتیوفن برای UVM-7@ZIF-8 نشان‌دهنده پایداری ساختاری و قابلیت بازیافت این ترکیب است. طبق این نتایج، نانو هیبرید سنتز شده، جاذب خوبی برای حذف دی بنزوتیوفن قلمداد می‌شود.

علائم و نشانه‌ها

C_0 : غلظت اولیه گوگرد در محلول (mg/L)

C_t : غلظت گوگرد در محلول در هر لحظه (mg/L)

DBT : دی بنزوتیوفن

M : جرم جاذب (g)

NA : نفتالن

q_t : ظرفیت جذب جاذب در هر لحظه (mg/g)

V_0 : حجم اولیه محلول (mL)

V_t : حجم محلول در هر لحظه (mL)

نتیجه‌گیری

هیبرید UVM-7@ZIF-8 سنتز شده به روش هیدروترمال برای جذب ترکیب گوگردی دی بنزوتیوفن در سیستم جذب ناپیوسته مورد استفاده قرار گرفت. براساس نتایج بهدست آمده، UVM-7@ZIF-8 دارای بالاترین ظرفیت برای دی بنزوتیوفن ($299/2 \text{ mg S/g}$) در مقایسه با نمونه‌های UVM-7 ($115/8 \text{ mg S/g}$) و ZIF-8 ($90/8 \text{ mg S/g}$) براین اساس ترکیبی از ZIF-8 با ساختار مزوپور مبتنی بر سیلیکات 7 UVM-7 باعث افزایش ظرفیت جذب گوگرد می‌شود، زیرا علاوه‌بر حضور موضع‌های UVM-7 فعال Zn، به‌علت ساختار مزوپور سیلیکاتی اندازه حفره‌های ایجاد شده تغییر می‌کند و به‌طور مشخص به‌دلیل ساختار دو حفره‌ای UVM-7، تعامل ترکیب گوگردی و هیبرید بهبود یافته است. در جذب دی بنزوتیوفن، تعامل قوی بین فلز و گوگرد و پیوند هیدروژنی مشاهده می‌شود که عامل اصلی

مراجع

- [1]. Zhang L., Lin X., Wang J., Jiang F., Wei L., Chen G. and Xiaodi H., "Effects of lead and mercury on sulfate-reducing bacterial activity in a biological process for flue gas desulfurization wastewater treatment," *Sci. Rep.*, Vol. 6, p. 30455, 2016.
- [2]. Wang M., Liu W., Hou M., Li Q., Han Y., Liu G., Haifeng L., Xiao L., Xuebin Ch. and Minghui Zh., "Removal of polychlorinated naphthalenes by desulfurization and emissions of polychlorinated naphthalenes from sintering plant," *Sci. Rep.*, Vol. 6, p. 2644, 2016.
- [3]. Tang W., Gu J., Huang H., Liu D. and Zhong C., "Metal-organic frameworks for highly efficient adsorption of dibenzothiophene from liquid fuels," *AIChE J.*, Vol. 62, No. 12, pp. 4491-4496, 2016.
- [4]. Ania CO. and Bandosz T. J., "Importance of structural and chemical heterogeneity of activated carbon surfaces for adsorption of dibenzothiophene," *Langmuir*, Vol. 21, No. 17, pp. 7752-7759, 2005.
- [5]. Zhu W., Wu P., Chao Y., Li H., Zou F., Xun S., Fengxia Zh. and Zhen Zh., "A novel reaction-controlled foam-type polyoxometalate catalyst for deep oxidative desulfurization of fuels," *Ind. Eng. Chem. Res.*, Vol. 52, No. 49, pp. 17399-17406, 2013.
- [6]. Rivoira L., Juárez J., Falcón H., Costa MG., Anunziata O. and Beltramone A., "Vanadium and titanium oxide supported on mesoporous CMK-3 as new catalysts for oxidative desulfurization," *Catal. Today*, Vol. 282, pp. 123-132, 2017.
- [7]. Kim J., McNamara N. D. and Hicks JC., "Catalytic activity and stability of carbon supported V oxides and car-

- bides synthesized via pyrolysis of MIL-47 (V),*" Appl. Catal., A, Vol. 517, pp. 141-150, 2016.
- [8]. Ullah R., Bai P., Wu P., Liu B., Subhan F. and Yan Z., "Cation-anion double hydrolysis derived mesoporous mixed oxides for reactive adsorption desulfurization," Microporous Mesoporous Mater., Vol. 238, pp. 36-45, 2017.
- [9]. Tang M., Zhou L., Du M., Lyu Z., Wen X-D., Li X. and Hui G., "A novel reactive adsorption desulfurization Ni/MnO adsorbent and its hydrodesulfurization ability compared with Ni/ZnO," Catal. Commun., Vol. 61, pp. 37-40, 2015.
- [10]. Van de Voorde B., Munn A. S., Guillou N., Millange F., De Vos D. E. and Walton R. I., "Adsorption of N/S heterocycles in the flexible metal-organic framework MIL-53 (Fe III) studied by in situ energy dispersive X-ray diffraction," Phys. Chem. Chem. Phys., Vol. 15, No. 22, pp. 8606-8615, 2013.
- [11]. Tuxen A., Kibsgaard J., Gøbel H., Lægsgaard E., Topsøe H., Lauritsen J. V. and Flemming B., "Size threshold in the dibenzothiophene adsorption on MoS₂ nanoclusters," ACS Nano, Vol. 4, No. 8, pp. 4677-4682, 2010.
- [12]. Granadeiro C. M., Nogueira L. S., Julião D., Mirante F., Ananias D., Balula S. S. and Luís C. S., "Influence of a porous MOF support on the catalytic performance of Eu-polyoxometalate based materials: desulfurization of a model diesel," Catal. Sci. Technol., Vol. 6, No. 5, pp. 1515-1522, 2016.
- [13]. Li J. R., Sculley J. and Zhou H. C., "Metal-organic frameworks for separations," Chem. Rev., Vol. 112, No. 2, pp. 869-932, 2011.
- [14]. Cybosz K. A., Wong-Foy A. G. and Matzger A. J., "Liquid phase adsorption by microporous coordination polymers: removal of organosulfur compounds," J. Amer. Chem. Soc., Vol. 130, No. 22, pp. 6938-6939, 2008.
- [15]. Pan Y., Liu Y., Zeng G., Zhao L. and Lai Z., "Rapid synthesis of zeolitic imidazolate framework-8 (ZIF-8) nanocrystals in an aqueous system," Chem. Commun., Vol. 47, No. 7, pp. 2071-2073, 2011.
- [16]. Bao Q., Lou Y., Xing T. and Chen J., "Rapid synthesis of zeolitic imidazolate framework-8 (ZIF-8) in aqueous solution via microwave irradiation," Inorg. Chem. Commun., Vol. 37, pp. 170-173, 2013.
- [17]. Saeedirad R., Ganjali S. T., Bazmi M. and Rashidi A., "Effective mesoporous silica-ZIF-8 nano-adsorbents for adsorptive desulfurization of gas stream," J. Taiwan Inst. Chem. Eng., Vol. 82, pp. 10-22, 2018.
- [18]. Wang S., Fan Y. and Jia X., "Sodium dodecyl sulfate-assisted synthesis of hierarchically porous ZIF-8 particles for removing mercaptan from gasoline," Chem. Eng. J., Vol. 256, pp. 14-22, 2014.
- [19]. Abdouss M., Hazrati N., Beigi A. A. M., Vahid A. and Mohammadizadeh A., "Effect of the structure of the support and the aminosilane type on the adsorption of H₂S from model gas," RSC Adv., Vol. 4, No. 12, pp. 6337-6345, 2014.
- [20]. Jeon C. and Park KH., "Adsorption and desorption characteristics of mercury (II) ions using aminated chitosan bead," Water Res., Vol. 39, No. 16, pp. 3938-3944, 2005.
- [21]. Roy P. and Srivastava S. K., "Hydrothermal growth of CuS nanowires from Cu-dithiooxamide, a novel single-source precursor," Cryst. Growth Des., Vol. 6, No. 8, pp. 1921-1926, 2006.
- [22]. Wu L., Xiao J., Wu Y., Xian S., Miao G., Wang H. and Zhong L., "A combined experimental/computational study on the adsorption of organosulfur compounds over metal-organic frameworks from fuels," Langmuir, Vol. 30, No. 4, pp. 1080-1088, 2014.

Petroleum Research

Petroleum Research 2018 (December-January), Vol. 28, No. 102. 12-16

DOI: 10.22078/pr.2018.3247.2499

Adsorptive Removal of Dibenzothiophene Using UVM-7@ZIF-8 as Nano-Adsorbent in Liquid Phase at Room Temperature

Raheleh Saeedirad¹, Mansour Bazmi^{2*}, Alimorad Rashidi³, and Saeed Taghvaei Ganjali¹

1. Chemistry Department, Islamic Azad University, North Tehran Branch, Tehran, Iran

2. Deputy of Technology and International Affairs, Research Institute of Petroleum Industry (RIPI), Tehran, Iran

3. Nanotechnology Research Center, Research Institute of Petroleum Industry (RIPI), Tehran, Iran

bazmim@ripi.ir

DOI: 10.22078/pr.2018.3247.2499

Received: April/10/2018

Accepted: June/17/2018

INTRODUCTION

Desulfurization process is one of the most important applications of the oil refining industry. Different physical, chemical and biological methods have been investigated to remove sulfur compounds from oil and gas industries, including hydrodesulfurization (HDS), biodesulfurization (BDS), absorption desulfurization (ADS), extractive desulfurization (EDS) and oxidative desulfurization (ODS) [1,2].

Among these different methods, ADS selective process is mainly considered as an appropriate approach for desulfurization, mainly due to its low energy consumption and cost and high efficiency [3,4].

In recent years, metal-organic frameworks (MOFs) and Zeolitic imidazolate frameworks (ZIFs) have shown better chemical and thermal

stability compared with other adsorbent. It introduced them as a suitable option for diverse applications such as gas storage, separation, catalyst, chemical sensors, etc. [5].

Following our studies about morphology and to improve the properties of ZIF-8 in absorbing sulfur compounds using meroporous structures [6], in this study, the best synthesized hybrid adsorbent UVM-7@ZIF-8 is used to remove sulfur compounds from gas streams, to remove DBT in a liquid phase synthesized by the hydrothermal method. In addition, various factors such as the amount of adsorbent and absorption time have been investigated to study the efficiency and removal capacity of UVM-7@ZIF-8 adsorbent. In addition, the good selectivity of UVM-7@ZIF-8 over naphthalene (NA) indicated the absorption on non-saturation centers around Zn metal.

According to the results, the UVM-7@ZIF-8 reacted well to its excellent recycling capability to remove DBT under mild conditions.

METHODOLOGY

MATERIAL AND METHOD

The required materials for the synthesis of nano-adsorbents include $Zn(NO_3)_2 \cdot 6H_2O$, 2-methylimidazole, N-butylamine, CTAB, tetraethyl orthosilicate, triethanolamine TEAH₃, hexahydrate nitrate, dibenzothiophene, as well as naphthalene and n-octane, have all been purchased from the German Mercantile Company.

The devices used in this study included AT-500 KEM potentiometer device to determine the amount of sulfur in the tests performed by the company, X-ray diffraction device (XRD) Bruker AXS-D8 in two areas (0.5-10°) and (5-80° °F), TGA analysis to check the thermal stability of the structure by Du Pont 2000 system operated under a nitrogen gas flow rate of 10 °C/min and an FT-IR analysis to detect functional groups by the Perkin Elmer-Spectrum 65 from 500 to 4000 cm⁻¹.

SYNTHESIS OF ZIF-8

Preparation of ZIF-8 was done by method used at Wang et al [7] (hydrothermal method).

SYNTHESIS OF UVM-7

Preparation of UVM-7 was done by method used at Abdouss et al [8].

SYNTHESIS OF UVM-7@ZIF-8

In accordance with the synthesized procedure in [6], 4.53 g of $Zn(NO_3)_2 \cdot 6H_2O$ was dissolved in 45 ml of deionized water with 2 g of UVM-7 (Solution A). Then, 5.69 g of 2-methylimidazole were dissolved in 35 ml of deionized water at 55 °C under a magnetic stirrer. Then solution B

was added to A, and N-butylamine was dropped slowly until pH reached to 10. Finally, the entire mixture was transferred to an autoclave with a volume of 250 ml and was placed in an oven at 120 °C for 24 hours. After cooling the autoclave at room temperature, the contents were sealed by a Buchner funnel and washed with water and ethanol using centrifuge. The precipitate was dried in a vacuum oven at 100 °C for 12 hours.

ABSORPTION EXPERIMENTS IN THE DISCONTINUOUS SYSTEM

In order to investigate the absorption properties of the synthesized samples in discontinuous experiments, 50 ml of concentrated solution was poured into a 100 ml balloon. Absorption temperature was adjusted at room temperature (25 °C). Then, a certain amount of adsorbent is added to the solution. The solution was sampled at time intervals. The filtered solution was passed to separate the adsorbent particles in the sample. Finally, the sulfur content of the samples was measured using a potentiometer device.

INVESTIGATING THE AMOUNT OF ADSORBENT ON DBT ADSORPTION

To study the effect of adsorbent in the adsorption process, the values of 0.2, 0.5, 0.1 and 0.2 g of ZIF-8, UVM-7 and UVM-7@ZIF-8 were added to 100-ml balloons containing 50 ml of a solution of DBT at 1000 ppm over 120 minutes.

Detection of time in the absorption of benzoquinone

To investigate the effect of time in the adsorption process, 1 g of ZIF-8, UVM-7 and UVM-7@ZIF-8 adsorbents were transferred to separate balloons. Then, 50 ml of 1000 ppm of DBT

solution was added to the balloons. The solution was sampled at intervals. The sulfur content of the solution was measured by a potentiometer.

DISCUSSION AND RESULTS

The nanoparticles of UVM-7@ZIF-8 absorbent was synthesized according to the experimental method. The synthesis of adsorbents was tested to evaluate the adsorption of DBT by a discontinuous adsorption system. The results are as follows. According to the results of the BET analysis presented in [6], absorption-desorption isotherms of N₂ in UVM-7, ZIF-8 samples were of type IV, I, respectively. In UVM-7@ZIF-8 sample, the isotherm is type I at higher P/P₀ and type IV at lower P/P₀ ratio.

EFFECT OF ADSORBENT LOADING ON DBT ABSORPTION PERFORMANCE

In order to find the optimal amount of adsorbent in DBT removal process, adsorption experiments were performed with different adsorbent contents. The amount of 1 g was chosen as the most suitable amount of adsorbents in all of the elimination experiments.

Effect of time on DBT absorption performance

In order to compare the efficiency of DBT adsorption on ZIF-8, UVM-7 and UVM-7@ZIF-8, absorption efficiency was investigated at different times. The absorption efficiency of DBT on UVM-7@ZIF-8 is higher than other adsorbents. In addition, 98.4% of the DBT was absorbed over UVM-7@ZIF-8 over 90 minutes, indicating that UVM-7@ZIF-8 was able to absorb DBT in a shorter relative duration with high absorption efficiency. The absorption capacity of ZIF-8, UVM-7 and UVM-7@ZIF-8 is 115.8 mgS/g, 90.8 mgS/g, and 299.2 mgS/g respectively.

RECYCLABILITY OF UVM-7@ZIF-8

To optimize the recovery temperature, TGA was performed on UVM-7@ZIF-8 adsorbent. The weight loss of about 8% in the first stage is mainly due to the loss of moisture (about 100 °C). As well as weight loss of about 52% in the second stage related to remove organic matter (about 350 °C), namely, the 2-methylimidazole linker at ZIF-8 structure. To evaluate the adsorbent recovery function, the adsorption reaction cycle was repeated to three stages and the sulfur capacity was obtained after about three cycles of reaction of about 96.5%, indicating the stability and recoverability of the synthesized adsorbent.

SELECTIVITY TESTS

To evaluate the adsorbability selectivity of DBT, different concentrations of aromatics of naphthalene in the range of 500-1000 ppm to normal octane solvent have been added under optimal absorption conditions. The results showed a slight decrease (about 2.5%) in adsorbent adsorption capacity by adding NA. These results indicate that the π-π interactions between the adsorbent organic linker and the aromatic ring DBT are not responsible for the absorption process.

ABSORPTION MECHANISM

As shown in Figure 1, the XRD patterns did not change significantly after first cycle which shows the adsorbed protective structure with respect to the physical absorption of DBT, and the relative reduction observed in peak intensity in samples after absorption, the occurrence of lower chemical interactions in the DBT absorption mechanism. Figure 2 investigates FT-IR results before and after absorption of DBT.

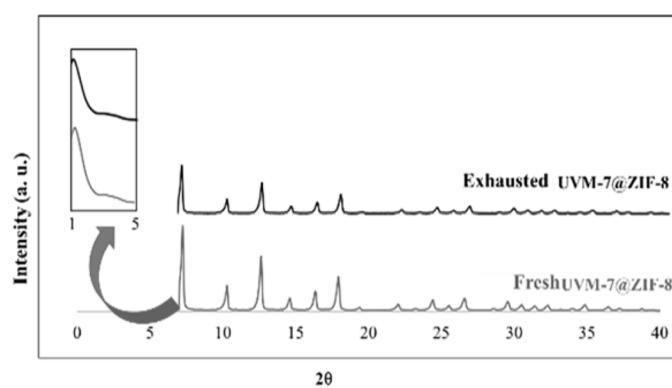

Figure 1: XRD patterns.

The new vibration peak of Metal-Sulfur, which appeared in the region about 1110 cm^{-1} after absorption, [9] shows the interactions of unsaturated metals with DBT molecules through the electron ion pair on the sulfur atom [10]. Also, the C-S vibrating peak at wavelengths of about 700 cm^{-1} shows the presence of DBT molecules after absorption.

Based on the results of absorbent recovery and

the absence of π - π chemical interactions due to the selectivity of adsorbent to naphthalene and the investigation of FT-IR spectra after absorption and also the probability of sulfur trapped in the UVM-7@ZIF-8 hybrid adsorbent structure [6], the proposed mechanism based on two types of coordination and hydrogen interactions for DBT removal using UVM-7@ZIF-8 has been considered, as shown in Figure 3.

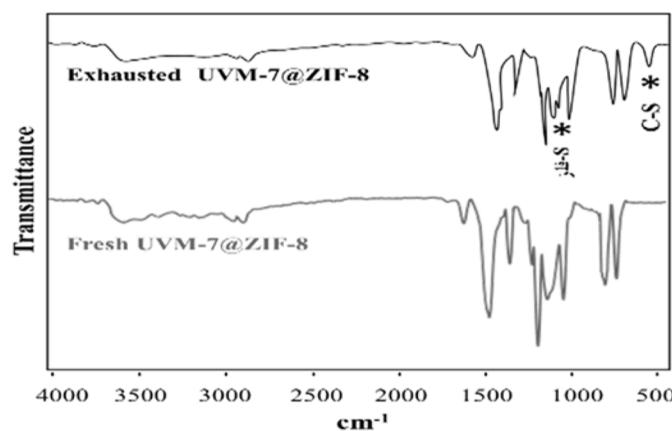

Figure 2: FT-IR spectra.

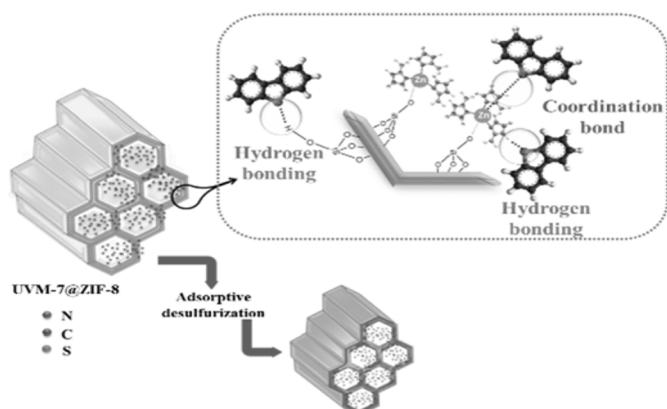

Figure 3: Reaction mechanism.

CONCLUSIONS

Hydrothermal synthesized hybrid UVM-7@ZIF-8 was used to remove DBT in a discontinuous adsorption system. Based on the results, UVM-7@ZIF-8 had the highest capacity for DBT (mg 299.2 mgS/g) compared to ZIF-8 (115.8 mgS/g) and UVM-7 (90.8 mgS/g). Recycling of 96% in adsorption of DBT for UVM-7@ZIF-8 represents a structural and recycling ability of this compound. According to these results, synthesized nano hybrids are a good absorbent for DBT removal.

REFERENCES

- [1]. Tang W., Gu J., Huang H., Liu D. and Zhong C., "Metal-organic frameworks for highly efficient adsorption of dibenzothiophene from liquid fuels," AIChE J., Vol. 62, No. 12, pp. 4491-4496, 2016.
- [2]. Ania CO. and Bandosz T. J., "Importance of structural and chemical heterogeneity of activated carbon surfaces for adsorption of dibenzothiophene," Langmuir, Vol. 21, No. 17, pp. 7752-7759, 2005.
- [3]. Rivoira L., Juárez J., Falcón H., Costa MG., Anunziata O. and Beltramone A., "Vanadium and titanium oxide supported on mesoporous CMK-3 as new catalysts for oxidative desulfurization," Catal. Today, Vol. 282, pp. 123-132, 2017.
- [4]. Tang M., Zhou L., Du M., Lyu Z., Wen X-D., Li X. and Hui G., "A novel reactive adsorption desulfurization Ni/MnO adsorbent and its hydrodesulfurization ability compared with Ni/ZnO," Catal. Commun., Vol. 61, pp. 37-40, 2015.
- [5]. Bao Q., Lou Y., Xing T. and Chen J., "Rapid synthesis of zeolitic imidazolate framework-8 (ZIF-8) in aqueous solution via microwave irradiation," Inorg. Chem. Commun., Vol. 37, pp. 170-173, 2013.
- [6]. Saeedirad R., Ganjali S. T., Bazmi M. and Rashidi A., "Effective mesoporous silica-ZIF-8 nano-adsorbents for adsorptive desulfurization of gas stream," J. Taiwan Inst. Chem. Eng., Vol. 82, pp. 10-22, 2018.
- [7]. Wang S., Fan Y. and Jia X., "Sodium dodecyl sulfate-assisted synthesis of hierarchically porous ZIF-8 particles for removing mercaptan from gasoline," Chem. Eng. J., Vol. 256, pp. 14-22, 2014.
- [8]. Abdouss M., Hazrati N., Beigi A. A. M., Vahid A. and Mohammadizadeh A., "Effect of the structure of the support and the aminosilane type on the adsorption of H_2S from model gas," RSC Adv., Vol. 4, No. 12, pp. 6337-6345, 2014.
- [9]. Roy P. and Srivastava S. K., "Hydrothermal growth of CuS nanowires from Cu-dithiooxamide, a novel single-source precursor," Cryst. Growth Des., Vol. 6, No. 8, pp. 1921-1926, 2006.
- [10]. Wu L., Xiao J., Wu Y., Xian S., Miao G., Wang H. and Zhong L., "A combined experimental/computational study on the adsorption of organosulfur compounds over metal-organic frameworks from fuels," Langmuir, Vol. 30, No. 4, pp. 1080-1088, 2014.